

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Ing. M. V.**, zastoupený Mgr. Karlem Volfem, advokátem se sídlem Jindřicha Plachty 28, Praha 5, proti žalovanému: **Město Jablonec nad Nisou**, se sídlem Mírové nám. 19, Jablonec nad Nisou, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2008, č. j. D1359/2008, o uložení pokuty v blokovém řízení za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 20. 10. 2010, č. j. 63 A 19/2010 - 63,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky Liberec ze dne 20. 10. 2010, č. j. 63 A 19/2010 - 63, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadl v záhlaví označené pravomocné usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci (dále jen „krajský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Městské policie Jablonec nad Nisou ze dne 19. 6. 2008, č. j. D1359/2008. Tímto rozhodnutím byla stěžovateli v blokovém řízení uložena pokuta ve výši 1000 Kč za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „zákon o přestupcích“), ve spojení s § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, za překročení nejvyšší dovolené rychlosti jízdy v obci, která byla místní úpravou provozu na pozemních komunikacích snížena na max. 30 km/h.

Věc již byla před Nejvyšším správním soudem projednávána. Rozsudkem ze dne 12. 8. 2010, č. j. 9 As 25/2010 - 44, zrušil kasační soud usnesení krajského soudu ze dne 4. 1. 2010, č. j. 63 Ca 10/2009 - 16 (všechna zde uváděná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz) pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Uvedeným usnesením byla žaloba stěžovatele odmítnuta dle ustanovení podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel v řízení před správním orgánem nevyčerpal řádné opravné prostředky, připouští-li je zvláštní zákon.

Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku uvedl, že v případě, kdy osoba obviněná z přestupku vyjádřila svůj souhlas s rozhodnutím o uložení pokuty v blokovém řízení, není proti takovému rozhodnutí přípustné podání žaloby a nelze je tedy podrobit věcnému přezkumu ve správním soudnictví. Ochrana v podobě projednání věci nezávislým soudem je zde odepřena proto, že osoba obviněná z přestupku vyjádřila s vyřízením věci v blokovém řízení souhlas. Pokud je však souhlas ze strany stěžovatele zpochybněn, jako tomu bylo v projednávané věci, nelze bez dalšího konstatovat nepřípustnost žaloby a odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vydaná ve věcech, v nichž udělení tohoto souhlasu nebylo sporné.

Po zrušení napadeného usnesení krajský soud podanou žalobu jako nepřípustnou opět podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. odmítl. V odůvodnění svého usnesení uvedl, že ze správního spisu, který si vyžádal, ověřil, že dle fotokopie bloku k ukládání pokut (díl A, který si ponechává policie) série OG/2027 je zde uveden předmět řízení, kterým bylo překročení rychlosti [kvalifikováno jako přestupek dle § 22 odst. 1 písm. f), bod 4) zákona o přestupcích], totožnost řidiče podle občanského průkazu, výše pokuty 1000 Kč, přičemž vedle podpisu policisty je na bloku i podpis stěžovatele. O tomto podpisu dle krajského soudu nelze tvrdit, že by byl typově odlišný od jeho podpisu na podané žalobě. Z obsahu bloku je dále zřejmé, že pokuta byla zaplacena na místě.

Krajský soud zdůraznil, že poukaz na skutkové a právní okolnosti uvedl jen pro úplnost, neboť je nadále toho názoru, že není oprávněn přezkoumávat rozhodnutí v blokovém řízení. Odkázal na § 84 odst. 1 zákona o přestupcích, dle něhož není nikdo povinen podrobit se projednání věci v blokovém řízení, pokud se skutkovými a právními závěry správního orgánu nesouhlasí a není ochoten pokutu zaplatit. V daném případě se stěžovatel rozhodnutí v blokovém řízení podrobil a

tím se i zbavil práva, aby věc byla projednána v řízení o přestupcích podle § 51 a násl. zákona o přestupcích, včetně možnosti uplatnění řádného opravného prostředku podle § 81 téhož zákona. Rozhodnutí v blokovém řízení bylo vydáno na základě souhlasu stěžovatele ve smyslu již citovaného § 84 odst. 1 zákona o přestupcích, a proto krajský soud podanou žalobu odmítl pro její nepřípustnost z důvodu nevyčerpání řádných opravných prostředků. Takový postup je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Dále krajský soud poukázal na rozsudek ze dne 22. 8. 2006, č. j. 5 As 67/2005 - 88, podle kterého i vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí předpokládá, že žaloba proti takovému rozhodnutí je vůbec způsobilá soudní přezkum vyvolat. Jinými slovy to znamená, že rozhodnutí v blokovém řízení nepodléhá soudnímu přezkumu, ani pokud by jeho nicotnost byla zapříčiněna tím, že je vydal např. věcně nepříslušný správní orgán, popřípadě, že by bylo „doslova vymyšleno“. To však neznamená, že stěžovatel není zbaven možnosti nezákonnost namítat, a to např. návrhem podle § 94 správního řádu.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem kasačního soudu a nevypořádal se s otázkou přípustnosti žaloby v případě, že je zpochybňováno udělení souhlasu stěžovatele s uložením pokuty v blokovém řízení i samotné spáchání přestupku. Krajský soud zcela nepřesvědčivě odůvodnil, na základě jakých skutečností považoval za prokázané, že blokové řízení proběhlo, že jeho účastníkem byl stěžovatel, a že udělil nutný souhlas k projednání přestupku v blokovém řízení, pokud uvedl, že podpis na bloku i na žalobě je typově shodný. To je prakticky nemožné, neboť žalobu nepodepsal stěžovatel, nýbrž jeho zástupce a stěžovatel nadto popírá, že by byl blok podepsal. Krajský soud se vůbec nezabýval otázkou přípustnosti žaloby, pouze znovu věc uzavřel tak, že je žaloba nepřípustná pro nevyčerpání opravných prostředků. Krajský soud vůbec nebere v potaz tvrzení stěžovatele, že se daného přestupku nedopustil, tudíž nedal souhlas s udělením pokuty v blokovém řízení a nemohl využít řádného opravného prostředku podle § 81 a násl. správního řádu.

S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil zpět k dalšímu řízení.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že jediným a současně rozhodným důvodem kasační stížnosti je důvod uvedený pod ustanovením § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud ve shora citovaném zrušujícím rozhodnutí výslovně uvedl, že v souladu s jeho dosavadní judikaturou (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 6 As 49/2003 - 46), je nepřípustná žaloba proti rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení podle § 84 a násl. zákona o přestupcích, které bylo vydáno v důsledku souhlasu účastníka řízení a tedy jeho vědomého rozhodnutí, že přestupek nebude projednáván v řízení, jehož předmětem by bylo skutkové i právní posouzení jeho jednání. Dle ustanovení § 68 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je tedy dle dosavadní judikatury žaloba proti uložení pokuty v blokovém řízení nepřípustná proto, že osoba obviněná z přestupku vyjádřila s projednáním přestupku na místě souhlas a tím rezignovala na případné využití řádných opravných prostředků.

Blokové řízení je svou povahou řízením specifickým, zkráceným, zjednodušeným, ve kterém do značné míry splývá řízení s jeho výsledkem - uložením pokuty. Podmínkou pro uložení pokuty v blokovém řízení je, že pokutový blok obsahuje veškeré zákonem stanovené formální náležitosti tak, jak stanoví § 85 odst. 4 zákona o přestupcích, tj. obsahuje jednoznačné údaje o tom, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena, včetně podpisu osoby obviněné z přestupku. Okamžikem vydání rozhodnutí v blokovém řízení a zároveň okamžikem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí je podle závěrů Nejvyššího správního soudu, uvedených v rozsudku ze dne 29. 12. 2010, č. j. 8 As 68/2010 - 81, okamžik podpisu pokutového bloku obviněným z přestupku. Teprve tímto podpisem stvrzuje obviněný svůj souhlas se spolehlivým zjištěním přestupku a s jeho projednáním v blokovém řízení, tedy jednoznačně potvrzuje naplnění podmínek blokového řízení stanovených v § 84 zákona o přestupcích.

Pokud krajský soud vystaví své závěry na předpokladu, že souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení byl dán, musí se současně vypořádat s námitkami žalobce tento souhlas zpochybňující. Této povinnosti však krajský soud nedostál. Aniž se zabýval stěžejní námitkou žalobce, dle které nebyl v projednávané věci souhlas s projednáním přestupku udělen, konstatoval, že „*skutkové a právní okolnosti věci spočívající v tom, že fotokopie bloku k ukládání pokut v nyní projednávané věci obsahuje předmět řízení, ověření totožnosti řidiče podle občanského průkazu, pokutu ve výši 1000 Kč, a vedle podpisu policisty je zde i podpis stěžovatele uvedl jen pro úplnost, neboť je nadále toho názoru, že není oprávněn přezkoumávat rozhodnutí v blokovém řízení*“. K podpisu stěžovatele na pokutovém bloku pak uvedl, „*že o tomto podpisu nelze tvrdit, že by byl typově odlišný od jeho podpisu na podané žalobě*“.

Otázka obsahových náležitostí vystaveného a ručně vypsaného pokutového bloku je však výchozím předpokladem pro vyslovení závěru, že stěžovatel vlastnoručním podpisem stvrdil svůj souhlas se spolehlivým zjištěním přestupku a s jeho projednáním v blokovém řízení, tj. jednoznačně potvrdil naplnění podmínek stanovených v § 84 zákona o přestupcích a vzdal se tak práva na projednání věci ve správním řízení a tím i práva na uplatnění řádného opravného prostředku. Nejedná se tedy o skutečnosti, které byly uvedeny nad rámec rozhodovacích důvodů, jak konstatoval krajský soud, nýbrž o těžiště jeho odůvodnění v dané věci. Krajský soud se dopustil nesprávného právního posouzení, neboť tuto otázku označil za okrajovou, nemající na odmítnutí žaloby vliv, navíc se dopustil i nesprávného hodnocení obsahových náležitostí bloku. Kasační soud ze spisu ověřil, že žaloba stěžovatele je skutečně podepsána jeho zástupcem, a proto odůvodnění krajského soudu o shodnosti podpisu stěžovatele na pokutovém bloku a žalobě nemá oporu ve spisovém materiálu.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že v předcházejícím zrušovacím rozhodnutí nezavázal krajský soud k meritornímu přezkumu napadeného rozhodnutí. Ke zrušení jeho usnesení přistoupil na základě závěru, že důvody, pro které krajský soud žalobu odmítl, nemohly v projednávané věci obstát. Pokud má krajský soud za to, že stěžovatel s projednáním přestupku v blokovém řízení projevil souhlas, pak musí jeho námitky přezkoumatelným způsobem vyvrátit. V projednávané věci stěžovatel zpochybňuje formální náležitosti správního aktu, na který se vztahuje presumpce správnosti, krajský soud je tedy povinen posoudit, zda tvrzení stěžovatele jsou způsobilá a dostatečná k vyvrácení tohoto předpokladu, a svůj závěr řádně odůvodnit.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne také o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. června 2011

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu